GOK beleidsplan

VGSK De BoomHut

KLEUTER- EN LAGERE SCHOOL

Directie: Tim Van Grinderbeek

Zorgcoördinator: Ellen Vekemans.

Het gelijke onderwijskansenbeleid
Uit: www.duurzaamonderwijs.com

1. **Verschil tussen Zorg- en GOKbeleid**

Het Gelijke-Onderwijskansendecreet (2002) van de Vlaamse regering speelde in op de vaststelling dat groepen leerlingen met bepaalde achtergrondkenmerken (bv. laagopgeleide ouders, andere thuistaal dan het Nederlands, alleenstaande ouders…) minder succesvol zijn in ons onderwijs en oververtegenwoordigd zijn in de statistieken rond zittenblijven, ongekwalificeerde uitstroom, niet-doorstroom naar hoger onderwijs en doorverwijzing naar buitengewoon onderwijs. Dat is geen typisch Vlaams fenomeen, het is een kenmerk van heel veel onderwijssystemen wereldwijd. In de wetenschappelijke literatuur rond GOK is dit systematisch patroon dan ook gretig onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat deze groepen van leerlingen minder gunstige kansen hebben om volop van het onderwijs te profiteren als gevolg van een aantal structurele mechanismen die op mekaar inspelen. Daarmee is niet gezegd dat elke individuele leerling met bijvoorbeeld laagopgeleide ouders het 'slachtoffer' zou zijn van deze structurele mechanismen, maar wel dat de kans verhoogt dat leerlingen van laagopgeleide ouders als gevolg van deze structurele mechanismen minder goed profiteren van het onderwijs.

Met het beleid voor **gelijke onderwijskansen** (GOK-beleid) wil de overheid alle kinderen dezelfde optimale mogelijkheden bieden om te leren en zich te ontwikkelen. Het beleid bestaat uit 3 pijlers: inschrijvingsrecht, rechtsbescherming en ondersteuning van scholen.

Onderwijskansen gaat over het verkleinen van achterstanden op de basisschool. Achterstanden die ontstaan door verschillen in de thuissituatie. Kinderen met deze achtergrond lopen het meeste risico op onderwijsachterstanden.

GOK gaat dus in de eerste plaats over het bestrijden van structurele mechanismen die de ontwikkelingskansen van bepaalde groepen leerlingen bedreigen. Het is werken aan een aantal structurele basisvoorwaarden van fase 0 in het zorgcontinuüm (de preventieve basiszorg).

ZORG gaat, vooral in de volgende fases van het zorgcontinuüm, veel meer inzetten op individuele leerlingen.

Om het met een beeldspraak te verduidelijken:
Als 70 kinderen dagelijks 7 km fietsen van en naar school, gaat ZORG vooral over het observeren, onderhouden en herstellen van de fietsen van die 70 kinderen en van hun individuele fietsvaardigheden (en gedrag). GOK daarentegen gaat over het onderhouden en herstellen van de weg waarover ze moeten.

Met GOK proberen schoolteams ervoor te zorgen dat ze een aantal basismechanismen (die voor sommige groepen nu nadelig uitpakken) wegwerken, zodat ze in hun ZORG voor individuele leerlingen niet jaar na jaar tegen dezelfde fundamentele problemen blijven aanlopen. Met GOK zorgen ze ervoor dat de kraan niet blijft lekken terwijl ze driftig aan het dweilen zijn…. In een duurzame,

rechtvaardige, effectieve school liggen GOK en ZORG dus sterk in mekaars verlengde. Beiden zijn broodnodig, vandaar ons geïntegreerde zorg- en GOKbeleid.

Jaarlijks worden aan onze school SES-lestijden toegekend op basis van de SES-indicatoren (thuistaal, opleiding moeder en schooltoelage). Deze lestijden worden niet toegekend aan één leerkracht want elke leerkracht is ook een GOK-leerkracht. Onze school bepaalt welke invulling ze geeft om een passende begeleiding te voorzien. Dit GOK-beleid komt ook tegemoet aan de kwaliteitsverwachtingen binnen het referentiekader onderwijskwaliteit.

2. Het **R**eferentiekader voor **O**nderwijs**K**waliteit **(ROK)**

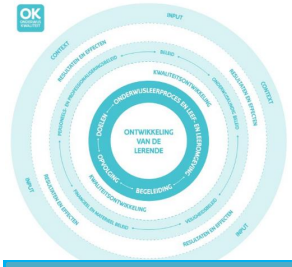

Het OK referentiekader voor onderwijskwaliteit

	Rubriek
	Deelrubriek
	Kwaliteitsverwachting

Resultaten en effecten	
R1	De school bereikt de minimaal gewenste output bij een zo groot mogelijke groep van lerenden.
R2	De school streeft naar welbevinden en betrokkenheid bij alle lerenden en het schoolteam en naar tevredenheid bij ouders en bij andere relevante partners.
R3	De school streeft bij elke lerende naar zoveel mogelijk leerwinst.
R4	De school stimuleert de studievoortgang van elke lerende.
R5	De school waarborgt de toegang tot onderwijs voor elke lerende.
R6	De school streeft naar effecten op langere termijn bij alle lerenden.
Kwaliteitsontwikkeling	
K1	De school ontwikkelt haar kwaliteit vanuit een gedragen visie die vertaald is in de onderwijsleerpraktijk.
K2	De school evalueert haar werking cyclisch, systematisch en betrouwbaar vanuit de resultaten en effecten bij de lerenden.
K3	De school borgt en ontwikkelt de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk.

Ontwikkeling stimuleren			
Doelen		**Begeleiding**	
D1	Het schoolteam realiseert doelgericht een brede en harmonische vorming die betekenisvol is.	B1	Het schoolteam geeft de begeleiding vorm vanuit een gedragen visie en systematiek en volgt de effecten van de begeleiding op.
D2	Het schoolteam hanteert doelen die sporen met het gevalideerd doelenkader en zorgt voor samenhang tussen de doelen.	B2	Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.
D3	Het schoolteam hanteert uitdagende en haalbare doelen.	B3	Het schoolteam biedt elke lerende een passende begeleiding met het oog op gelijke onderwijskansen.
D4	Het schoolteam expliciteert de doelen en de beoordelingscriteria.	B4	Het schoolteam geeft de begeleiding vorm samen met de lerende, de ouders/thuisomgeving en andere relevante partners.
Vormgeving onderwijsleerproces en leef- en leeromgeving		**Opvolging**	
V1	Het schoolteam en de lerenden creëren samen een positief en stimulerend school- en klasklimaat.	O1	Het schoolteam geeft de lerenden adequate feedback met het oog op de voortgang in het leer- en ontwikkelingsproces.
V2	Het schoolteam en de lerenden gaan positief om met diversiteit.	O2	Het schoolteam evalueert op een brede en onderbouwde wijze het onderwijsleerproces en het behalen van de doelen.
V3	De leef- en leeromgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.	O3	Het schoolteam stuurt het onderwijsleerproces bij op basis van de feedback- en evaluatiegegevens.
V4	Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan.	O4	Het schoolteam beslist en rapporteert onderbouwd over het behalen van de doelen bij de lerende.

Beleid	
Beleid	
BL1	De school ontwikkelt en voert een gedragen, geïntegreerd en samenhangend beleid rekening houdend met haar (ped)agogisch project.
BL2	De school geeft haar organisatie vorm op het vlak van cultuur en structuur.
BL3	De school werkt participatief en responsief.
BL4	In de school heerst een innovatieve en lerende organisatiecultuur.
BL5	De school bouwt samenwerkingsverbanden uit die het leren en onderwijzen ten goede komen.
BL6	De school communiceert transparant over haar werking met alle betrokkenen.
Onderwijskundig beleid	
BL7	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid op het vlak van leren en onderwijzen.
Personeels- en professionaliseringbeleid	
BL8	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend personeelsbeleid dat integraal en samenhangend is.
BL9	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend professionaliseringsbeleid en heeft hierbij specifieke aandacht voor beginnende leraren.
Financieel en materieel beleid	
BL10	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend financieel en materieel beleid.
BL11	De school beheerst de kosten voor alle lerenden.
Fysieke en mentale veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving	
BL12	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid met het oog op de fysieke en mentale veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving.

Binnen ons GOKbeleid houden we rekening met volgende kwaliteitsverwachtingen

R2: De school streeft naar welbevinden en betrokkenheid bij alle lerenden en het schoolteam en naar tevredenheid bij ouders en bij andere relevante partners.
R5: De school waarborgt de toegang tot onderwijs voor elke lerende.

K2: De school evalueert haar werking cyclisch, systematisch en betrouwbaar vanuit de resultaten en effecten bij de lerenden.

B2: Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.

B3: Het schoolteam biedt elke lerende een passende begeleiding met het oog op gelijke onderwijskansen.
B4: Het schoolteam geeft de begeleiding vorm samen met de lerende, de ouders/thuisomgeving en andere relevante partners.

V3: De leef- en leeromgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.

O3: Het schoolteam stuurt het onderwijsleerproces bij op basis van de feedback- en evaluatiegegevens.

BL1: De school ontwikkelt en voert een gedragen, geïntegreerd en samenhangend beleid rekening houdend met haar (ped)agogisch project.
BL5: De school bouwt samenwerkingsverbanden uit die het leren en onderwijzen ten goede komen.
BL7: De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid op het vlak van leren en onderwijzen.
BL12: De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid met het oog op de fysieke en mentale veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving.

3. **Realiseren van de kwaliteitsverwachtingen binnen onze GOK werking.**

R2: De school streeft naar welbevinden en betrokkenheid bij alle lerenden en het schoolteam en naar tevredenheid bij ouders en bij andere relevante partners.

Trimestrieel wordt er een welbevindingstestje afgenomen bij de kinderen van de lagere school. Aansluitend volgt er een kindgesprek over het welbevinden in de klas en de school. In de kleuterschool gebeuren deze kindgesprekken ook, zonder dat er uiteraard testjes worden afgenomen.
In onze school is er een leerlingenraad. Deze zorgt ervoor dat leerlingen op kindniveau betrokken worden bij de schoolwerking.
Onze school heeft ook een actieve ouderraad die maandelijks samenkomt. Op de maandelijkse vergaderingen wordt de schoolwerking onder de loep genomen en krijgen ouders verduidelijking over de pedagogische activiteiten op school.
Op regelmatige basis (om de 4 à 5 jaar) wordt er een tevredenheidsenquête afgenomen bij de ouders en de leerlingen.
Via MDO's wordt er in gesprek gegaan met externe partners zoals het CLB en het Leersteuncentrum, maar evengoed logopedisten, kinesisten, psychologen, kindercoachen, enz.

R5: De school waarborgt de toegang tot onderwijs voor elke lerende.

Op onze school is iedereen welkom, zolang de draagkracht van het team dit toelaat. We gaan steeds in dialoog met de ouders om oplossingen te vinden zodat elk kind op een adequate manier begeleid kan worden. Dit gebeurt bijvoorbeeld binnen een MDO waar ook externe partners betrokken worden. Redelijke aanpassingen worden steeds voor elk kind individueel besproken en toegepast.

K2: De school evalueert haar werking cyclisch, systematisch en betrouwbaar vanuit de resultaten en effecten bij de lerenden.

De school neemt deel aan verschillende testen die door de Vlaamse overheid worden opgelegd: KOALA taaltest in de derde kleuterklas en Vlaamse toetsen in het 4de en 6de leerjaar. Daarnaast worden ook de Diocesane toetsen van Katholiek Onderwijs Vlaandere afgenomen in het zesde leerjaar.
Door deze toetsen nadien te evalueren en te vergelijken met de referentiegroep, kunnen we de leerprestaties van de leerlingen objectief meten en kunnen we ons pedagogisch handelen bijsturen.
Naast deze testen worden er in de lagere school trimestrieel ook LVS-testen voor rekenen en taal afgenomen. Bij de leerlingen van de lagere school worden drie keer per schooljaar een leestest afgenomen om het AVI-niveau te bepalen. Dit gebeurt tot ze een AVI-niveau 9 behaald hebben.
Naast deze testen kijken we ook kritisch naar onze didactische werking. We stellen deze regelmatig in vraag en durven 'over het muurtje' te kijken om kennis te maken met goede, effectieve werkvormen die we ons dan gaandeweg eigen maken en implementeren in onze werking.

B2: Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.

We proberen om 'kort op de bal' te spelen. Daarom is het van belang dat leerkrachten op de hoogte zijn van wat er in het verleden werd geïmplementeerd voor bepaalde kinderen. Bij de start van het schooljaar gebeuren er 'overgangs-MDO's' tussen de leerkracht van het vorige en volgende leerjaar of kleuterklas. Tijdens zo'n MDO wordt elk kind besproken dat de overgang maakt naar de nieuwe klas. Dit wordt geregistreerd in het digitale zorgdossier van de leerling.
Van bij de start van het schooljaar worden de vorderingen nauwgezet opgevolgd. Indien nodig kunnen er na enkele weken reeds MDO's met ouders en externe partners worden gehouden. Kinderen die in aanmerking komen voor ondersteuning door het leersteuncentrum, worden door de zorgcoördinator aangemeld. Zo'n aanmelding kan ook in de loop van het schooljaar gebeuren wanneer de nood zich stelt. Zoals eerder vermeld, worden er ook samenwerkingsverbanden opgestart met externe partners: het CLB en het Leersteuncentrum, maar evengoed logopedisten, kinesisten, psychologen, kindercoachen, enz.

B3: Het schoolteam biedt elke lerende een passende begeleiding met het oog op gelijke onderwijskansen.

Zoals we in de inleiding vermeld hebben, is het van belang om rekening te houden met de kinderen die aantikken op de SES-kenmerken. Kinderen waarvan de thuistaal niet-Nederlands is en/of waarvan het opleidingsniveau van de moeder laag is, zijn gekend door de klasleerkracht en de zorgleerkrachten. Zij krijgen extra aandacht en indien nodig ook extra zorgondersteuning. Deze zorgondersteuning gebeurt in de eerste plaats door de klasleerkracht. Op vraag van de klasleerkracht kan de zorgleerkracht worden ingeschakeld.
Zo kan er een taaltraject worden opgestart voor kinderen die het moeilijk hebben

met de Nederlandse taal. Kinderen kunnen zo teksten via pre-teaching vooraf lezen, kunnen woordenschat die bij een taalthema hoort extra inoefenen, enz. Kinderen met een moeilijke gezinssituatie kunnen geholpen worden door studiebegeleiding aan te bieden. De kinderen krijgen de mogelijkheid om o.l.v. de klasleerkracht bepaalde opdrachten op school te maken. Ook materialen die ze moeten meebrengen van thuis, kunnen door de klasleerkracht voorzien worden. We streven ernaar om kinderen in de klas zoveel mogelijk met gelijke kansen van start te laten gaan.

B4: Het schoolteam geeft de begeleiding vorm samen met de lerende, de ouders/thuisomgeving en andere relevante partners.

Door in gesprek te gaan met de kinderen, hun ouders en eventuele partners die het gezin en/of de kinderen begeleiden, kunnen we een plan uitwerken op maat van het betrokken kind. Dit wordt steeds opgelijst in het digitale zorgdossier van het kind.

V3: De leef- en leeromgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.

Leerkrachten gaan bewust om met de klasorganisatie. Er worden afspraken gemaakt op schoolniveau wat de klaswerking en de didactische aanpak betreft. Hiervoor verwijs ik naar ons zorgbeleid.

O3: Het schoolteam stuurt het onderwijsleerproces bij op basis van de feedback- en evaluatiegegevens.

Maandelijks wordt er een personeelsvergadering gehouden. Tijdens deze vergaderingen bespreken we o.a. de stand van zaken van ons ‘strategisch plan’. We kijken hoever we staan, en sturen bij waar nodig. Ook de evaluatie van de KOALA testen en de Vlaamse toetsen wordt besproken. Er worden -indien nodig- afspraken gemaakt m.b.t. het bijsturen van ons didactisch handelen i.f.v. de tekorten die komen uit deze evaluatie.

BL1: De school ontwikkelt en voert een gedragen, geïntegreerd en samenhangend beleid rekening houdend met haar (ped)agogisch project.

Zowel ons zorg- als ons GOK beleid wordt aangestuurd vanuit ons pedagogisch project. Twee van de peilers binnen ons pedagogisch project zeggen immers:
- Onze opvoeding streeft naar een totale persoonsvorming.
- Onze opvoeding heeft een voorkeur voor de zwaksten.
Je vindt het volledige opvoedingsproject op de website van onze school: https://www.vgskdeboomhut.be/de-boomhut

BL5: De school bouwt samenwerkingsverbanden uit die het leren en onderwijzen ten goede komen.

Onze school wil als dorpsschool in nauw contact staan met de buurt. Daarom worden er verschillende samenwerkingsverbanden uitgewerkt waarbij de kinderen in contact komen met de samenleveing waarin ze opgroeien. Elk kind is hiermee

gebaat, maar zeker kinderen die van thuis uit minder ondersteuning genieten, worden zo door de school ook betrokken in de samenleving.
Enkele voorbeelden:
Achter onze school bevindt zich de bibliotheek. Maandelijks bezoeken de klassen van onze school de bib. Er worden leesbevorderende activiteiten gedaan, kinderen onlenen er boeken en de bib organiseert regelmatig een activiteit waar de klassen voor worden uitgenodigd.
Wat verderop in het centrum hebben we de parochiekerk. Als katholieke school organiseren wer hierin per trimester een viering.
De kleuterschool werkt nauw samen met het woonzorgcentrum 'Molenstee'. Samen met de bewoners doen de kleuters maandelijks een activiteit in het WCZ. Zo wordt er gedanst, geknutseld, zingen ze liedjes en zelfs onze jaarlijks carnavalstoet wandelt doorheen het WZC en bezorgt de bewoners zo een aangename tijd. Jong en oud, samen genieten van het leven.
Naast Molenstee bevindt zich het cultuur- en beleefcentrum 'Krop'. Hier worden regelmatig activiteiten georganiseerd, zowel door de gemeente als door de school. De theaterzaal, die plaats biedt aan 125 kinderen is echt een meerwaarde, en dit op een boogscheut van onze school. Elk jaar wordt er één of meerdere theatergezelschappen uitgenodigd die een schoolvoorstelling verzorgen in de Krop.
Twee dagen in de week gaan de oudere kinderen van onze school met de fiets naar de sporthal in de Zeypestraat. Hier krijgen ze turnles in de grote sporthal en kunnen ze gebruik maken van de faciliteiten die deze zaal te bieden heeft.
Tenslotte bevindt zich naast onze school de parochiezaal PAX. In deze zaal worden verschillende activiteiten georganiseerd door de ouderraad. De zaal wordt door onze klassen regelmatig gebruikt om hun creatief "ei" kwijt te raken op het podium. Muziche momenten met ruimte om te bewegen.

BL7: De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid op het vlak van leren en onderwijzen.

Driejaarlijks stellen we een strategisch plan op. Hierin nemen we didactische doelen op waaraan we de komende drie jaar zullen werken. We stellen een tijdslijn samen zodat we binnen het vooropgestelde traject komen tot een concreet uitgewerkt beleid. Pedagogische studiedagen en navormingen worden zoveel mogelijk ingericht met het oog op dit strategisch plan. De afspraken resulteren in kwaliteitskaarten. Deze kwaliteitskaarten, samen met achtergrondinformatie kunnen door de leerkrachten steeds worden geraadpleegd in de gemeenschappelijke ‘Google Drive’.
De kleuterschool ontwikkelt verschillende ‘hoekenfiches’ waarin de afspraken omtrent een welbepaalde speelleerplek zijn opgenomen. Hierdoor wordt er een graduele opbouw mogelijk gemaakt. Ook deze hoekenfiches kunnen de leerkrachten steeds raadplegen in de gemeenschappelijke ‘Google Drive’.

BL12: De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid met het oog op de fysieke en mentale veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving.

De school heeft een uitgewerkt preventiebeleid. Dit beleid moet zowel de fysieke als de mentale veiligheid van de kinderen en personeelsleden vrijwaren. Het is belangrijk dat kinderen in een veilige omgeving komen tot leren. Dit is een gedeelde

verantwoordelijkheid van het hele team. Door ook oog te hebben voor het mentale welzijn, streven we ernaar dat iedereen zich goed voelt op school. De school kan zo een veilige haven zijn, waar kinderen zich geborgen en begrepen voelen.

4. **Gelijke onderwijskansen voor iedereen**

   Kinderen starten helaas niet met dezelfde mogelijkheden in de basisschool. Heel wat elementen spelen een rol bij het creëren van onderwijskansen. De thuistaal niet-Nederlands en het opleidingsniveau van de moeder worden binnen het GOK-beleid als maatstaf gebruikt voor het toekennen van extra lestijden. (Ook het toekennen van een schooltoelage speelt hierbij een rol, maar o.w.v. de privacy heeft de school hier geen zicht op.)
   Los van het feit dat alle kinderen nood hebben aan gelijke onderwijskansen, is het belangrijk dat leerkrachten weten welke kinderen scoren op de SES-parameters rond het opleidingsniveau van de moeder en de gezinstaal niet-Nederlands. Bij het begin van elk schooljaar wordt er daarom een lijst opgesteld van deze kinderen. De leerkrachten krijgen inzage in deze lijst en weten zo welke kinderen in hun klas de SES-kinderen zijn. Aan hen zullen ze extra aandacht besteden. (Zie lijst in bijlage.)